

Девтерова Т.В.

м. Київ

radarect@gmail.com

До питання про становлення цифрової педагогіки

Інтернет на сьогоднішній день має великий вплив на розвиток багатьох сфер суспільства, в тому числі і на навчально-пізнавальні процеси у вузі. Який це вплив? Тут одразу слід позначити цілий ряд виникаючих методичних питань і когнітивних проблем. І виходити треба з того факту, що у вузах і школах вже кілька років навчається так зване «мережеве покоління».

Є незаперечним фактом обставина, що вченим тільки зараз вдалося окреслити коло проблем, так чи інакше пов'язаних з необхідністю обґрунтування абсолютно нового наукового напрямку в педагогіці – електронної або цифрової, інформаційної дидактики.

У зв'язку з динамічним розвитком і використанням технологій у всіх сферах суспільства в 21 столітті на сторінках інтернет-сайтів з'являються нові поняття, пов'язані з педагогічною діяльністю, наприклад, "цифрове навчання" (digitallearning), "цифрова педагогіка" (digitalpedagogy), "онлайн педагогіка" (onlinapedagogy), "гібридна педагогіка" (hybridpedagogy), критична цифрова педагогіка (criticaldigitalpedagogy), "цифрові гуманітарні науки" (digitalhumanities) тощо. Також набувають популярності і доступні безкоштовні онлайн курси (Massively Open Online Courses (MOOCs) такі, як Udacity, Coursera і edX, які дають можливість студентам, викладачам та будь-якій людині визначитися з власними преференціями і займатися самоосвітою, підвищувати власну кваліфікацію або отримувати абсолютно нове утворення. Незважаючи на той факт, що отримання освіти в рамках згаданих курсів є зараз дискусійним питанням серед учених, наявність, швидке зростання і популярність даних ресурсів серед студентів, викладачів і дослідників підтверджують той факт, що в найближчому майбутньому вони стануть

невід'ємною складовою навчального процесу. А це становить серйозну конкуренцію і вузам і викладачам.

Тому, видається цілком доречною необхідність розробки змісту понятійно-категоріального поля, структури і функцій педагогіки кіберсоціума, на всіх рівнях системи вищої освіти.

Інформаційне співтовариство навчає сучасну молодь за іншими законами, канонами і нормам (точніше – без тих) і класична педагогіка вельми слабо проектується на такий **цілодобово** здійснюваний процес. При цьому, **конкуренція за розуми студентів** у світі зараз дуже висока.

Викладачу університету управляти педагогічним процесом в умовах різноманіття інтернет-технологій стало складно. У першу чергу це обумовлено (так вважають самі студенти!) кількістю і якістю доступних (безкоштовних!) освітніх і прикладних курсів (курс ядерної фізики Гарвардського університету, курс біології університету Парижа тощо). При цьому він може навіть отримати сертифікат про проходження курсу. Але це вже – за гроші, або на конкурсній основі.

При цьому подача матеріалу і допоміжні технічні засоби доступні на більш високому рівні, ніж в Альма-матер. Ситуація 20-30 річної давності, коли в навчальному процесі лектор для студента був «останньою інстанцією» і контролював студента повністю, тепер збереглася лише стосовно отримання **відповідної оцінки**.

Очевидно, що від викладача вимагається суттєва зміна характеру і вектора педагогічної діяльності.

Таким чином, криза сучасної педагогіки вищої школи пов'язана безпосередньо зі становленням і розвитком електронної педагогіки. Потрібна зовсім нова педагогіка, з виходом на новий діалектичний виток. Разом з тим, відмовлятися від традиційної педагогіки – контрпродуктивно, так само як і відмовитися від педагога; при цьому організаційне забезпечення електронної педагогіки тільки формується.

Потрібна педагогіка творчого навчання з використанням Інтернет. Актуальними проблемами електронної педагогіки точно можна назвати створення нової галузі педагогічної науки.

Сучасна навчальна практика у вузах вже має невеликий досвід використання Інтернету в педагогіці. А це значить, можна заявляти з невеликими допущеннями, що ядро нового напрямку, галузі педагогіки вже почало формуватися, її можна назвати **«Інтерпедагогіка» або «Цифрова педагогіка» «Педагогіка віртуально-мережевої середовища» «Інформаційна педагогіка»**. Настав час розглядати основний закон дидактики, принципи, методи навчання та виховання у віртуальному середовищі, проблему емоційної і психологічної безпеки освітнього середовища. Коло проблем достатньо обширне: сучасний стан електронної педагогіки та аналіз перспектив її розвитку; аналіз передових науково-методичних та дидактичних завдань електронної педагогіки; аналіз передових технологій, переваги та недоліки цифрової педагогіки; специфіка інтернет-контактів викладач-студент; Інтернет-технології в освітній діяльності і управління навчальною діяльністю студента, дистанційні технології навчання, електронний кабінет викладача; техніка і методика створення і використання презентацій, ментальних карт по курсам педагогіки: загальна педагогіка, педагогіка вищої школи, педмайстерності. Якщо взяти один з основних принципів дидактики – наочність у викладанні, то Інтернет дає таку наочність в повній мірі. Читання лекцій, або навіть написання на дошці вже недостатньо для сприйняття сучасними студентами.

Гряде концептуальна трансформація роботи педагога. Інтернет впевнено підминає під себе традиційну, класичну освіту і орієнтує молодих фахівців працювати по-новому. При цьому медійна і інформаційна грамотність педагога сьогодні є велінням часу.